

บทความวิจัย (Research article)

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จัก
และเห็นคุณค่าในตนเองกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน
ของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร

The Relationship between Perceived Self-esteem, Establishment of
Learners' Self-esteem Recognition, and Learning Efficiency among
Nursing Students in Bangkok

พูนสุข ช่วยทอง^{1*}, พรพรรณ วรสีหะ², เปรมวดี คฤหเดช², สุรางค์ เชื้อวณิชชากร³
Poonsook Shuaytong^{1*}, Ponpun Vorasiha², Premwadee Karuhadej²,
Surang Cherwanitchakorn³

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: poonsook.sh@ssru.ac.th; เบอร์โทรศัพท์ 081-903 3165)

(Received: December 13, 2022; Revised: April 3, 2023; Accepted: April 11, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน และความสัมพันธ์
ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้าน
การเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร
จำนวน 260 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดการรับรู้คุณค่าในตนเอง
แบบสอบถามการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง และแบบสอบถามประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการ
เรียน มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .84, .92 และ .96 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูล
ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร มีการรับรู้คุณค่าในตนเอง ($M = 77.25, SD = 11.03$)
และการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง ($M = 35.45, SD = 6.68$) อยู่ในระดับปานกลาง และ
ประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 79.07, SD = 15.66$) โดยมี
คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านมนุษยสัมพันธ์ ($M = 27.78, SD = 6.42$) ด้านแนวทางการปฏิบัติงาน ($M = 25.66,$
 $SD = 5.26$) และความรู้ด้านวิชาการ ($M = 25.57, SD = 5.03$) ตามลำดับ

¹ รองศาสตราจารย์ วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Associate Professor, College of Nursing and Health, Rajabhat Suan Sunandha University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Assistant Professor, College of Nursing and Health, Rajabhat Suan Sunandha University

³ อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Instructor, College of Nursing and Health, Suan Sunandha Rajabhat University

2. การรับรู้คุณค่าในตนเอง และการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .21$ และ $.23$ ตามลำดับ)

ผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน โดยการพัฒนาการรับรู้คุณค่าในตนเอง และการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง

คำสำคัญ: การรับรู้คุณค่าในตนเอง, การรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง, ประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน, นักศึกษาพยาบาล

Abstract

Descriptive research aims to study the learning efficiency in education and the relationship between perceived self-esteem, the establishment of learners' self-esteem recognition, and learning efficiency among nursing students in Bangkok. The sample, which includes 260 nursing students, is selected by using a simple random sampling method from 1st-4th level nursing students. Research instruments consist of a perceived self-esteem questionnaire, an establishment of learners' self-esteem recognition questionnaire, and a learning efficiency questionnaire developed by the researcher with Cronbach's alpha coefficients .84, .92, and .96, respectively. Data analysis using descriptive statistics and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The results reveal that

1. Perceived self-esteem ($M = 77.25$, $SD = 11.03$), the establishment of learners' self-esteem recognition ($M = 35.45$, $SD = 6.68$), and learning efficiency as a whole ($M = 79.07$, $SD = 15.66$) are moderate level consisted of academic knowledge ($M = 25.57$, $SD = 5.03$), work practice guidelines ($M = 25.66$, $SD = 5.26$), and the appropriate level is human relations ($M = 27.78$, $SD = 6.42$).

2. The research results indicate that perceived self-esteem and the establishment of learners' self-esteem recognition are positively related to learning efficiency with statistical significance at $p < .001$ ($r = .21$ and $.23$, respectively).

The study result should be applied to activities to promote learning efficiency by considering on development of perceived self-esteem, and the establishment of learners' self-esteem recognition.

Keywords: Perceived self-esteem, Establishment of learners' self-esteem recognition, Learning efficiency, Nursing students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาการศึกษาเพื่อไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น เป็นส่วนประกอบสำคัญประการหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ ซึ่งควรพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและการดำเนินชีวิตต่อไป (Rungwachira et al., 2021) การเรียนรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมบุคคลให้มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคน การสอนเพื่อปัญญาแห่งความสำเร็จ เป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ เชิงสร้างสรรค์ และการคิดเชิงปฏิบัติ ซึ่งความสามารถในการคิดทั้งสามประการนี้ เป็นองค์ประกอบของปัญญาแห่งความสำเร็จ (Sunhachavee, 2002) รวมทั้ง ประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านเจตคติ ด้านทักษะด้านความรู้ และความเข้าใจ มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม และในด้านคุณภาพ ด้านปริมาณ ผลงาน และด้านความตรงต่อเวลาในการทำงาน (Wajeetongratana, 2015)

การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การเรียนรู้ได้เร็วในระยะเวลาอันสั้น สามารถใช้ผลจากการเรียนรู้นั้นมาเป็นข้อมูลใหม่ในการปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อันเป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับโปรแกรมการเรียนรู้ทั้งจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและจากบุคคลอื่น (Kerdtham, 2002) สำหรับการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นการประเมินตนเองตามความรู้สึกของตนว่าตนเป็นคนมีคุณค่า มีความสามารถ มีความสำคัญ สามารถประสบผลสำเร็จในการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง นับถือตนเอง ยอมรับตนเองในทางบวก (Cast & Burke, 2002) ซึ่งพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง (self-esteem) ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Saekuang, 2015) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนยังมีความเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ผู้สอน สื่อการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้เรียนจะเป็นส่วนสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนได้ โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่มาเสริมให้บุคคลได้เพิ่มประสิทธิภาพในตนเอง ได้แก่ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การสื่อสารด้านการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ การมุ่งผลสำเร็จในการทำงาน และความสุขในการทำงาน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Saekuang, 2015)

การได้พบคุณค่าในตนเอง ทำให้บุคคลมีความสงบสุข เป็นผู้มองโลกในแง่ดีหรือการคิดในเชิงบวก มีเมตตากรุณา ฝึกฝนที่จะดูแลตนเอง และดูแลผู้อื่นอย่างมีสุขภาวะทางจิตวิญญาณ และจะเป็นผู้ที่มิจิตวิญญาณของการดูแลผู้รับบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ในอนาคตต่อไป (Wanchaitanawong et al., 2017) นอกจากนี้ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีศักยภาพสูงก็มีผลสำคัญต่อการส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน เช่นกัน สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ด้านสติปัญญา (Cognitive learning theory) กล่าวว่า วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนและอิทธิพลการเลี้ยงดูจากบิดามารดา ทฤษฎีนี้เชื่อว่า กระบวนการด้านจิตใจเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดในการเรียนรู้ (Indeed editorial team, 2022) นักศึกษาพยาบาลจึงควรศึกษาอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ มีลักษณะเป็นบริบทที่เสริมสร้างการเรียนรู้ เป็นการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้วิจัยจึงนำการรับรู้

คุณค่าในตนเอง และการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองมาศึกษากับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัดทั่วประเทศ และต้องอาศัยพักในหอพักเอกชน จึงจำเป็นต้องปรับตัวทั้งในด้านการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในนักศึกษาพยาบาล เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดวิธีการส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้นักศึกษาพยาบาลอย่างมีทิศทางที่ชัดเจนต่อไป โดยมีคำถามวิจัยว่า การรับรู้คุณค่าในตนเองและการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานครหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

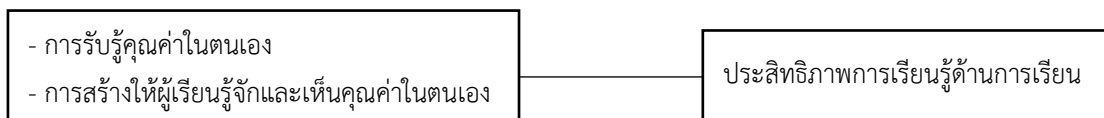
1. เพื่อศึกษาระดับของการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง และประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง และประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานการวิจัย

1. การรับรู้คุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร
2. การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านสติปัญญา (cognitive learning theory) กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนและอิทธิพลการเลี้ยงดูจากบิดามารดา ทฤษฎีนี้เชื่อว่า กระบวนการด้านจิตใจเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดในการเรียนรู้ (Indeed editorial team, 2022) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน การรับรู้คุณค่าในตนเอง และการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่ามาศึกษาหาความสัมพันธ์กัน โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ

ภาพ กรอบแนวคิดการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ของวิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 ภาคการศึกษาที่ 2 จำนวน 479 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 คำนวณหาขนาดตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน Pasunon, 2013) ได้ขนาดตัวอย่าง 214 คน เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 20 เปอร์เซ็นต์ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 260 คน และกำหนดสัดส่วนของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีเท่ากัน คือ 65 คนต่อชั้นปี โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยการจับฉลากแบบไม่คืนที่จากรายชื่อนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปี โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก (inclusion criteria) ดังนี้ 1) มีผลการเรียนในภาคการศึกษาที่ผ่านมาสูงกว่า 2.00 2) ไม่เคยเรียนซ้ำชั้น 3) ไม่มีปัญหาในการสื่อสารและการรับรู้ และ 4) สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยได้รับการบอกกล่าวอย่างเต็มใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม จำแนกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา จำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน และความพอเพียงของค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบวัดการรับรู้คุณค่าในตนเอง ผู้วิจัยดัดแปลงตามแนวคิดของ Coopersmith (1981) เป็นมาตราวัดประเมินค่ามี 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ระหว่างมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน และน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน ตามลำดับ จำนวน 20 ข้อ เป็นข้อความเชิงบวก 10 ข้อ และข้อความเชิงลบ 10 ข้อ คิดคะแนนรวม โดยมีคะแนนระหว่าง 20-100 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากงานวิจัยเรื่อง กระบวนการการสร้างเสริมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (Kalunyu, 2012) จำนวน 10 ข้อ เป็นมาตราวัดประเมินค่ามี 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ระหว่างมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน และน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน ตามลำดับ คิดคะแนนรวม โดยมีคะแนนระหว่าง 10 – 50 คะแนน

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากงานวิจัยเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (Chunsai & Charoenthanavit, 2010) จำนวน 21 ข้อ จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านวิชาการ แนวทางการปฏิบัติงาน และมนุษยสัมพันธ์ เป็นมาตราวัดประเมินค่ามี 5 ระดับ ระหว่างมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน และน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน ตามลำดับ คิดคะแนนรวม โดยมีคะแนนระหว่าง 21-105 คะแนน

แบบสอบถามส่วนที่ 2-4 มีการแปลงคะแนนเป็นร้อยละ เทียบกับคะแนนเต็มในรายด้าน และโดยรวม จำแนกออกเป็น 3 ระดับ โดยอิงเกณฑ์ ดังนี้ (Bloom, 1979)

คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80	หมายถึง ระดับสูง
คะแนนระหว่าง ร้อยละ 60-79	หมายถึง ระดับปานกลาง
คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 59	หมายถึง ระดับต่ำ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยอาจารย์พยาบาลจำนวน 3 ท่าน มีดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (content validity index: CVI) ของแบบวัดการรับรู้คุณค่าในตนเอง แบบสอบถามการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง และประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน เท่ากับ .95, .90, และ .90 ตามลำดับ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .84, .92 และ .96 ตามลำดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. หลังจากที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และได้รับอนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดี วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยเข้าพบนักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมงานวิจัย วัตถุประสงค์ การรักษาความลับข้อมูลส่วนบุคคล การนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม และให้สิทธิกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยให้ลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยตามความความสมัครใจ และสามารถถอนตัวจากการเข้าร่วมวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผลการเรียนของนักศึกษา

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ในเดือนมกราคม 2562 ผู้วิจัยอธิบายชี้แจงในการตอบแบบสอบถามทั้งหมดและให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามอย่างอิสระ โดยใช้เวลาตอบแบบสอบถามประมาณ 30 นาที และรอรับแบบสอบถามกลับคืนทันที โดยเมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทำแบบสอบถามเสร็จให้นำแบบสอบถามบรรจุใส่ซองและหย่อนใส่ในกล่องที่บิที่เตรียมไว้หน้าห้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean: M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: SD) วิเคราะห์คะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม ข้อมูลจากแบบสอบถามการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำคะแนนเฉลี่ยมาจัดระดับเทียบกับเกณฑ์

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นพบว่า ทุกตัวแปรมีการแจกแจงข้อมูลแบบปกติ (normality) โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) ดังนี้ (Cohen, 1988)

$\leq \pm .30$	หมายถึง ระดับต่ำ
ระหว่าง $\pm .31 - \pm .70$	หมายถึง ระดับปานกลาง
$\geq \pm .71$	หมายถึง ระดับสูง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตามหนังสือเลขที่ COA. 1-068/2018 ลงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2561 กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมงานวิจัย วัตถุประสงค์ การรักษาความลับข้อมูลส่วนบุคคล และให้สิทธิกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยให้ลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยตามความความสมัครใจ และสามารถถอนตัวจากการเข้าร่วมวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผลการเรียนของนักศึกษา นำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม และทำลายข้อมูลการวิจัยหลังจากได้รับการเผยแพร่ ภายในเวลา 2 ปี

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 90.00 มีอายุระหว่าง 21–25 ปี ร้อยละ 70.80 อายุ 18-20 ปี ร้อยละ 28.80 และอายุ 26-30 ปี ร้อยละ .40 ($M = 20.69$, $SD = 1.42$) มีจำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือนมากกว่า 9,000 บาท/เดือน มากที่สุด ร้อยละ 44.70 รองลงมา 6,001-9,000 บาท/เดือน ร้อยละ 29.60 ระหว่าง 3,001-6,000 บาท/เดือน ร้อยละ 29.60 และระหว่าง 1,000-3,000 บาท/เดือน ร้อยละ 2.60 ความพอเพียงของค่าใช้จ่ายต่อเดือนส่วนใหญ่พอใช้แต่ไม่เหลือเก็บ ร้อยละ 61.50 พอใช้และมีเหลือเก็บ ร้อยละ 31.60 ไม่พอใช้แต่ไม่มีหนี้สิน ร้อยละ 5.40 และไม่พอใช้และมีหนี้สิน ร้อยละ 1.50

2. ระดับของการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง และประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้คุณค่าในตนเอง ($M = 77.25$, $SD = 11.03$) การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง ($M = 35.45$, $SD = 6.68$) และประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนโดยรวม ($M = 79.07$, $SD = 15.66$) อยู่ในระดับปานกลาง การจำแนกประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความรู้ด้านวิชาการ ($M = 25.57$, $SD = 5.03$) แนวทางการปฏิบัติงาน ($M = 25.66$, $SD = 5.26$) และระดับสูง คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($M = 27.78$, $SD = 6.42$) รายละเอียด ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับของการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร ($n = 260$)

ตัวแปร	M	SD	ระดับ
การรับรู้คุณค่าในตนเอง	77.25	11.03	ปานกลาง
การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง	35.45	6.68	ปานกลาง
ประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน	79.07	15.66	ปานกลาง
ความรู้ด้านวิชาการ	25.57	5.03	ปานกลาง
แนวทางการปฏิบัติงาน	25.66	5.26	ปานกลาง
มนุษยสัมพันธ์	27.78	6.42	สูง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้คุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนโดยรวม ($r = .21, p < .001$) และในด้านความรู้ด้านวิชาการ แนวทางการปฏิบัติงาน และมนุษยสัมพันธ์ ($r = .16, .18, .19; p < .001$) การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนโดยรวม ($r = .23, p < .001$) และในด้านความรู้ด้านวิชาการ แนวทางการปฏิบัติงาน และมนุษยสัมพันธ์ ($r = .25, .23, .21; p < .001$) รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง และประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายด้านและโดยรวม ($n = 260$)

ตัวแปร	โดยรวม	ความรู้ด้านวิชาการ	แนวทางการปฏิบัติงาน	มนุษยสัมพันธ์
การรับรู้คุณค่าในตนเอง	.21***	.16***	.18***	.19***
การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง	.23***	.25***	.23***	.21***

*** $p < .001$

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้คุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนโดยรวม และในรายด้านความรู้ด้านวิชาการ แนวทางการปฏิบัติงาน และมนุษยสัมพันธ์ ($r = .21, .16, .18, .19; p < .001$) หมายความว่า หากมีคุณค่าในตนเองสูง ก็จะสามารถในการเรียนโดยรวมดี มีความรู้ด้านวิชาการดี มีแนวทางการปฏิบัติงานดี และมีมนุษยสัมพันธ์ดี โดยมี

ค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย เป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Doulat, 2018; Sharma & Sharma, 2021) และผลการศึกษาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและความเครียดทางวิชาการของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ จะมีความเครียดทางวิชาการสูง จึงควรมีแนวทางในการดูแลเพื่อลดความเครียดทางวิชาการ เพื่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป (Pandey, & Chalise, 2015) เพราะว่าเมื่อนักศึกษาพยาบาลมีคุณค่าในตนเอง จะนำมาซึ่งการมีความสุขในตนเอง เป็นผู้มองโลกในแง่ดีหรือการคิดในเชิงบวก จึงสนใจใส่ใจการเรียนรู้ เพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการ แนวทางการปฏิบัติงานและมนุษยสัมพันธ์ได้อย่างเต็มศักยภาพ สามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ประโยชน์ ตลอดจนการมีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพิ่มเติม รวมทั้ง ในด้านการปฏิบัติงานนั้น ก็จะทำมาซึ่งการที่มีความขยันอดทนในการปฏิบัติงาน การนำความรู้มาประยุกต์ใช้ระหว่างฝึกงานการพยาบาล รวมถึงการรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนเพิ่มความรู้สึกที่ดีให้ตนเอง รู้สึกภาคภูมิใจในตนเองที่ผ่านการกระทำที่สำเร็จ ทั้งความคิดและการกระทำ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความรู้สึกลึกซึ้งที่มีคุณค่าในตนเองจากการกระทำของตนเอง (Cast & Burke, 2002) ในด้านมีมนุษยสัมพันธ์ ทั้งการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การมีสัมมาคารวะและรู้จักเคารพผู้อาวุโสกว่า และการให้ความร่วมมือแก่เพื่อนร่วมงาน ล้วนแต่เป็นการเสริมสร้างคุณค่าในตนเอง เมื่อบุคคลเข้าใจและเห็นใจผู้อื่นเช่นเดียวกับที่เข้าใจตนเอง จะช่วยให้เกิดความเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การที่นักศึกษาพยาบาลจะเป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณของการดูแลผู้รับบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ในอนาคตต่อไป สามารถทำได้โดยการฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การสวดมนต์ และทำสมาธิ (meditation) การฟังอย่างลึกซึ้ง (deep listening) การสะท้อนความคิด (reflection) การเล่าเรื่อง (story telling) การเรียนรู้จากกรณีตัวอย่างผ่านสื่อวีดิทัศน์ และการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง (Wanchaitanawong et al., 2017)

การสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนโดยรวม และในด้านความรู้ด้านวิชาการ แนวทางการปฏิบัติงาน และมนุษยสัมพันธ์ ($r = .23, .25, .23, .21, p < .001$) ซึ่งให้เห็นว่าการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองที่เหมาะสม ก็จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนโดยรวมที่ดี รวมทั้งในด้านความรู้ด้านวิชาการ แนวทางการปฏิบัติงาน และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อย่างไรก็ตามผลการวิจัยนี้พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 77.25, SD = 11.03$) แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลควรจะได้รับ การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้รู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นการได้รับการยอมรับและชื่นชมจากอาจารย์ การได้รับกำลังใจให้เกิดความกล้า ความหวังและมั่นใจที่จะเผชิญและจัดการกับอุปสรรคหรือปัญหาที่ยุ่ยากในชีวิต การที่อาจารย์จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองและผู้อื่น ทำให้เกิดความหวังใซึ่งกันและกัน และการมีโอกาสดำตามความต้องการหรือความสามารถของตนเอง พัฒนาการได้รับการยอมรับและชื่นชมจากอาจารย์ โดยการเปิดโอกาสทดลองประสบการณ์ต่าง ๆ เนื่องจากอาจารย์เป็นบุคคลที่มีความสำคัญและเป็นหนึ่งในปัจจัยที่กำหนดและมีอิทธิพลต่อความภาคภูมิใจในตนเองของผู้เรียน ดังผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชาหลักการและเทคนิคทางการ

พยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอนที่มีประสบการณ์และมีลำดับขั้นตอนการสอน การนิเทศงานต้องเป็นกัลยาณมิตร ใจเย็น คอยกระตุ้นให้นักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อวิชาชีพ ปัจจัยด้านผู้เรียนต้องมีความสนใจ ใฝ่รู้ หมั่นทบทวนเนื้อหาวิชา และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Minanon et al., 2013)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันการศึกษาพยาบาลศาสตร์ สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียน การรับรู้คุณค่าในตนเอง และการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ทำการวิจัยและพัฒนาการเสริมสร้างการรับรู้คุณค่าในตนเอง และการสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการเรียนที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ได้สนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- Bloom, B. S. (1979). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook/ cognitive domain*. Longman.
- Cast, A. D., & Burke, P. J. (2002). A theory of self-esteem. *Social Forces*, 80(3), 1041-1068.
- Chunsai, B., & Charoenthanavit, P. (2010). Evaluate the effectiveness of the practicum of students from the Faculty of Science and Technology, Prince of Songkla University, Pattani Campus. *Academic Services Journal, Prince of Songkla University*, 21(1), 110-137. (in Thai)
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates.
- Coopersmith, S. (1981). *Self-esteem inventories*. Consulting Psychologists Press.
- Doulat, A. S. A. (2018). The relationship between self-esteem and academic achievement in the scientific concepts and methods of teaching course among female students of the class-teacher at the University of Jordan. *Modern Applied Science*, 12(2), 164-170.
- Indeed editorial team. (2022, July 22). *Learning theory: definition and types of learning theories*. <https://uk.indeed.com/career-advice/career-development/learning-theory-definition>

- Kalunyu, P. (2012). *Using positively behavioral conclusion activities and group work activities to develop student self-esteem in the course of self development*, Sunandha Rajabhat University. Research Institute at Saun Sunandha Rajabhat University. <http://eresearch.ssru.ac.th/handle/123456789/217> (in Thai)
- Kerdtham, C. (2002). *Teaching technique of child center learning*. Thai Wattanapanich Printing. (in Thai)
- Minanon, R., Parnsumritchok, J., Punyadee, J., Wiwathakamonchai, A., & Kemathad, C. (2013). Factors influence the teaching and learning of nursing students in the principles and techniques of nursing subject, Borommarajonari College of Nursing, Chiang Mai. *Nursing Journal*, 40(4), 126-138. (in Thai)
- Pandey, R. A., & Chalise, H. N. (2015). Self-esteem and academic stress among nursing students. *Kathmandu University Medical Journal*, 13(4), 298-302.
- Pasunon, P. (2013). Sample size determination from Krejcie and Morgan (1970): Approach in quantitative research. *The Journal of Faculty of Applied Arts*, 7(2), 112-120. (in Thai)
- Rungwachira, O., Tangwancharoen, S., & Kiatkanon, K. (2021). Management of learning in modern world to enhance the characteristics of the new generation. *Journal of URBU Educational Review (Online)*, 1(1), 97-106. (in Thai)
- Saekuang, P. (2015). *Competency, self-esteem, and happiness at work affecting the efficiency of salesperson in Bangkok* [Unpublished Master's thesis]. Bangkok University. (in Thai)
- Sharma, P., & Sharma, D. M. (2021). Relationship between self-esteem and academic achievement of secondary school students. *Elementary Education Online*, 20(1), 3208-3208. <https://www.ilkogretim-online.org/fulltext/218-1621787245.pdf>
- Sunhachavee, A. (2002). *Teaching for successful intelligence to increase student learning and achievement*. Pearson Education Indochina. (in Thai)
- Wajeetongratana, P. (2015). The influence of learning efficiency toward job performance effectiveness on accountants in Nakhonratchasima Province. *Journal of the Associations of Researchers*, 20(1), 85-94. (in Thai)
- Wanchaitanawong, W., Yottavee, W., & Chaiwongnakkapun, C. (2017). Development of awareness in value if life for nursing students. *Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit Journal*, 9(2), 112-127. (in Thai)